

Még egy felsülés.

— Magyarok és románok a párisi diákkongresszuson. —

Multkor már hirt adtunk róla, hogy a párisi történelmi kongresszuson a románok magyarellenes föllépési kísérlete micsoda csufos fölsüléssel végződött. Ez azonban még finom tudományos formák és határok közt folyt le, a hol az előadó Xenopol tanár ur igen előrelátóan sima tudományos lepel alá burkolta és udvariasan adta elő a magyarság »bitorlásairól« való nézeteit. Ezzel elérte azt, hogy a magyar részről bekövetkezett tudományos czáfolat nem kevésbé udvariasan hangzott s a helyett, hogy »az ur bolond és bolondit«, csak így szól: »uraságod nem egészen helyes következtetéseket von le nem létezett tényekből.«

De azért koppant ez a czáfolat, még pedig Xenopol uron. Idáig hangzott a koppanás.

Már akkor hire kelt, hogy a mit a tanár ur elfussolt, megpróbálják helyreütni a tanítványok. A diákkongresszusra nagyban készültek a román ifjak a Kárpátokon túl és innen, hogy ismét előálljanak régi siralmaikkal a magyar zsarnokságról. A mint előre látható volt, ez is fiaskóval végződött. A külföldi diákság — csodálatosképpen az olaszok egy részének kivételével — tisztában van ma már a román tulzók követeléseinek alaptalanságával s a heveskedő gyerekeket erélyesen rendrentasította.

Szombaton, aug. 4-én már együtt voltak az egyes nemzetek kiküldöttei.

A kongresszus tiszteletére augusztus 5-én, vasárnap este, diszeloadás volt a Sarah Bernhardt-színházban. A »L'Aiglon«-t adták és a párisiak állítása szerint Sarah már régen játszott olyan kedvvel. A színházat zsufolásig megtöltött kétezer diák frenetikus tapsviharral kísérte Napoleon szerencsétlen fiának szenvedélyes kitöréseit. Az előzékeny rendezőség a diszmagyarban megjelent magyar diákoknak proscenium páholyokat bocsátott rendelkezésére. A második felvonás végén a magyar diákok három óriás virágkosarat küldtek Sarah Bernhardtnek. Az egész színpad tele volt virággal és a harmadik (s ötödik felvonás végén a művésznő meghatott szavakban mondott köszönetet a lelkes tüntetésért. Előadás után a diákok vezetői tisztelegtek a művésznő öltözékében, a ki a magyar diákok előtt kedves hangon emlékezett

meg Budapestről. Előadás után a diákok lampionos menetet rendeztek Sarah Bernhardt tiszteletére.

A kongresszusi tárgyalásokat hétfőn reggel 9 órakor nyitották meg. Az elnöki emelvényen csak a francia elnök s mellette jobbról a magyar, balról az olasz osztály elnöke ült. Félkörben mögöttük ültek a többi nemzet ifjuságának alelnökei. Alig, hogy az első tárgy, az elnökválasztás felmerült, a nagy számban megjelent románok egyszerre megkezdték a támadást a magyarok ellen. Arra hivatkoztak, hogy a csehek, a lengyelek s általában Ausztria nemzetiségei mind külön alelnökök kaptak s ez alapon külön magyarországi román alelnökök követeltek. A követelés olyan nevetségesnek látszott az egész kongresszus előtt, hogy a románok jónak látták követelésüket módosítani és erdélyi—romániai alelnökök választani.

A teljes számban megjelent magyar diákok erre zajos tiltakozásokkal adtak kifejezést felháborodásuknak. Egymás után állottak fel a magyar ifjuság szónokai: *Szemenyei, Zsembergy, Köpösdy, Szántó* és *Zerkovits* s alaposan megmagyarázták a kongresszusnak a románok indítványa mögött lappangó hazafiatlanságot, fajgyűlöletet. Még élénk emlékezetben voltak a Xenopol urra mért koppintások is, a tudományos érvek után annál nagyobb hatásuk volt hát az ifjak lelkes beszédeinek. Az egész kongresszus tapsolva gratulált.

Erre a francia elnök, mint elfogulatlan bíró kijelentette, hogy *ha az oláhok az agyoncsépett és alaptalan u. n. oláh-kérdést erőszakkal a kongresszuson fel akarják tolni, kénytelen lesz őket a kongresszusról kitiltani.* Az elnöknek e kijelentését az egész ifjuság felállással és tapsokkal helyeselte s az ügy tisztázását másnapra tűzte ki.

A magyar diákok ebben a tárgyban hétfőn délután gyűlést tartottak és abban állapodtak meg, hogy a románok támadásai ellen minden erejükkel küzdeni fognak és a tárgyalásokon állandóan teljes számmal vesznek részt. A románok különben egy teljesen kidolgozott *Latin nemzetek szövetekezése* című füzetet osztogatnak, melylyel a román kérdésnek akarnak propagandát csinálni. Ezzel szemben a francia

nyelven megjelent »Magyar diák almanach« kitűnő szolgálatot tesz.

A román kérdésben a kongresszus hangulata igen izgatott s mivel különösen a hazafiatlan magyarországi román ifjak nem akarnak eddigi felsüléseikkel megelégedni, nagy vitákra van kilátás. Nagyon emeli a románok merész-ségét, hogy sikerült a testvériség révén az olasz ifjuság egy részét megnyerni. Az olaszok többsége azonban erősebb kapocsnak tekinti a szabadságért közösen folytatott harcok emlékét, a nálunk elesett olasz hősök és az Olaszországban elesett magyar szabadsághősök vérért, a századok óta tartó barátságos érintkezést minden esetleges nyelvbéli hasonlatosságnál és *nyíltan a magyarok mellett foglal állást.*

Mivel pedig a kongresszus többsége is így van tájékozódva, ismét kilátás van rá, hogy hatalmas koppanást hallunk Párisból. Csakhogy ez nem lesz oly udvarias, mint a multkori, ezt magyar ifjak mérik román ifjakra, egyiknek van ereje a sujtásra, a másiknak pedig — ugy látszik — van ereje és kedve a hátát tartani.

Hát csak tessék. *

A vasárnapi diszgyűlés után érdekes találkozás volt a magyar diákoknak a perzsa sahval. A diszmagyaros diákok a Bois de Boulogneban kocsiztak, mikor szembe találtak a perzsa sahval. A magyar diákok hangos éljennel üdvözölték az uralkodót, a ki kihajolt kocsijából és hosszasan barátságosan integetett a csillogó ruhájú magyar diákok után.

A belgrádi nász után.

A szerb sajtót még mindig Sándor király házassága foglalkoztatja. Különösen a Milán-párti sajtó nem tud az immár megváltozhatatlan helyzetbe belenyugodni. Teodorovics Pérót, Milán exkirály régi barátját, a Male Novine szerkesztőjét maga elé citálta Sándor király és élesen kikelt ellene, a miért eddig dinasztia és kormányhü lapjában egyszerre támadást intéz a király házassága, nevezetesen Dragina királyné ellen.

A törvény szigorát nem akarja a király ezuttal Teodorovicscsal szemben alkalmazni, mert elvárja tőle, hogy elkövetett hibáját jóvá fogja

talt és megcsókoltam rajta azt a helyet, melyen az Ur Jézus kelyhe állott.

A lateráni kapu előtt áll az a kapu, mely előtt szent János apostolt és evangelistát forró olajjal telt üstbe dobták, de a melyből ő csodálatosan, épségben és egészségesen kikerült.

Egyéb nevezetesebb templomok.

Szintén a Laterán mellett van a Megváltó szent lépcsőjének temploma (*Scala Santa*). Ebben drágábbnál-drágább és szentebbnél-szentebb ereklyék vannak, de valamennyi közül legkiválóbb a szent lépcsőzet.

Azért szent ez a lépcső, mert ez Pontius Pilátus palotájában állott Jeruzsálemben s mert ezen a lépcsőn ment, ezen taszigálták föl a kinszenvedő Jézus Krisztust Pilátus római helytartó elé. A lépcső tyrusi fehér márványból készült és 28 foka van. A legfelső fokon mosta kezét Pilátus, mert nem akarta magát ártatlan vérről beszennyezni. A szent lépcsőt szent Ilona császárnő hozta Rómába Jeruzsálemből. A lépcsőn csak térdén állva lehet fölmenni. Mi is úgy mentünk föl rajta s e közben megcsókoltuk azokat a helyeket, a hova Jézus Krisztusnak, mikor fölment, szent vércseppei hullottak.

E helyhez közel a város keleti szélén áll a Santa Croce, vagyis a kereszt temploma. Ez a benne őrzött szent ereklyék miatt igazán nagy-

hirű és kegyeletes templom. Benne a következő, Krisztus kinszenvedésére vonatkozó ereklyéket láttam: Egy nagy darabot a Megváltó keresztjéből; azt a fatáblát a kereszt fölírásával, mely az Üdvözítő feje fölé a keresztre volt szegezve: Názárethi Jézus, a zsidók királya, mely fölírást tudvalegőleg Pontius Pilátus készíttetett és iratott.

Ott láttam szent Tamás apostolnak az ujját. T. i. mikor az Ur Jézus megjelent tanítványainak az ő föltámadása után, Tamás, ki nem volt jelen s csak később jött, azt mondta, nem hiszek, míg ujjamat nem bocsájtom a szegkek helyére. Ezért megjelent neki is az Ur Jézus s miután fölszólította, hogy ujját illeszse be a sebek helyére, mondta neki a nevezetes szavakat: Boldog vagy Tamás: mivel láttál, hittél, de boldogabbak, kik nem láttak és mégis hisznek.

Ezeken kívül egy tövist az Üdvözítő tövis-koronájából és, a mi igazán mély hatással volt mindnyájunkra, ott láttuk azt a szegket, melylyel az Ur Jézust a keresztre szegezték.

Ebben a templomban van még a szent Ilona császárnő kápolnája, melynek földje a jeruzsálemi Kálvária-hegyről való, hol a Megváltó kinszenvedett.

Az eddig leírt templomokon kívül még sokat láttunk, de csak a főbbeket akarom megemlíteni. Ilyen a *jezsuiták temploma*. Ebben

az egyik oltár alatt fekszik szent Alajos (San Aloisio) az ifjuság patronusa, a csodálatos angyali tisztaságu ifju.

Ez oltárral szemközt fekszik Berchmanus szent János teste; a templom mellett pedig mutatják azt a kis szobát, melyben szent Alajos lakott.

E templom közelében megnéztük a *Phantheont*. Ez a világ legrégebb s talán legérdekesebb temploma. Körülbelül 2000 éves, egészen kör alakú. A teteje nyílt, úgy hogy a szabad eget lehet látni. A közelben láttuk a santa Maria sopra *Minervam* nevű, rendkívül szép és diszes templomot, melynek föltára alatt nyugszik sienai szent Katalin holtteste, melyet üvegen keresztül szépen lehet látni.

A városon kívül a temető mellett van szent Lőrincz temploma. Itt láttuk a sirját szent Lőrincznek, a hiteles levitának és mátyrnak, a kit hite miatt vaságyra láncoltak és tüzre téve elevenen megsütöttek. Ott áll most is az ő gyönyörű szobra a templom előtt, egy magas oszlopon, kezében vasrácsot tartva. Vele együtt e templomban van eltemetve szent István első vértanu. Ezek mögött pedig benne a falban van IX. Piusnak a sirja.

Még csak egy templomot akarok megemlíteni. Ez szent Kelemennek földalatti és földfeletti temploma, az előbbi azért nevezetes, mert alakjából, berendezéséből láthatjuk, hogy

tenni s feltétlenül meghódol a király akarata és a törvények előtt.

Szemtanuk beszélik, hogy a vasárnapi esketéskor lecsuszott Sándor király fejéről az esketési korona, a mit Innocencius metropolita tett a király fejére. Dragina királyné vette észre a veszedelmet s egy gyors közmozdulattal megragadta a leesni készülő koronát. Az esketési korona azért csuszott le a király fejéről, mert Sándor király az esküvőt megelőző napon levágatta dus hajzatát.

Az ifju pár a tegnapi napon Szemendriába utazik, a hol egy hónapig fog tartózkodni. A királynak naponként táviratilag küldenek Szemendriába jelentést, az írásbelileg elintézendő államügyeket pedig egy futár hozza naponként Belgrádból Szemendriába.

Pasics Nicola, a radikális párt volt vezére tegnap Belgrádba érkezett.

Gruics Száva tábornok, dr. Vuics Mihály és Milovánovics volt miniszterek, a kik tudvalevőleg amnesztiát kaptak, Párisból, a hol jelenleg a kiállításban vannak, a napokban jönnek vissza Belgrádba.

Gyorgyevics Vladán, az előző kormány volt miniszterelnöke, Párisban megbetegedett s egy ottani gyógyintézetbe vétette fel magát kezelés végett.

Megemlítésre méltó még, hogy a múlt szombaton, az esküvőt megelőző éjszakán, lovas és gyalogos csendőrség czirkált a Duna és Száva mentén, mert híre kelt, hogy Milán exkirály Belgrádba jön s az utolsó perczen meghüsitja Sándor király esküvőjét. Az aggodalom azonban hiábavalónak bizonyult.

Alaposabbak azonban *Goluchowsky* gróf aggodalmai az őszi delegáció ülésai felől. Ugy tudják politikai körökben, hogy *Goluchowskyt* nagyon kellemetlenül érintette a szerb politika frontváltatása, ő maga is látja, hogy ezzel vége a monarchia befolyásának a Balkánon. Erős támadásokat vár a delegáció ülésin.

Eddig u. i. az volt a szokás, hogy a monarchia külügyi politikáját egyedül a szlávok vették élesebb kritika alá. Ezen tustetek minden évben s mint megszokott dologra, nem is adtak sokat; a külügyminisztert kárpótolta bőven a magyarok és németek állandó elismerése. Most azonban ennél a nyilvánvaló óriási külügyi kudarcnál egyre jobban kitűnik az elégedetlenség úgy a magyar, mint a német-osztrák részről s

1500 esztendővel ezelőtt milyen templomokban imádkoztak a régi keresztények. Itt van eltemetve római sz. Kelemen, a ki sz. Péter után harmadiknak következett a pápai méltóságban, ugyanitt nyugszik sz. *Ignác* antiochiai püspök és vértanu, kit vadállatok elé dtak s így szenvedett martýromságot.

Ezek tehát Rómának legfőbb templomai. Jubileumi szent kapukkal ellátott templom a négy legelső és legfőbb templom: Szent Péter bazilikája. Szt Pál temploma a városon kívül, a Maria Maggiore és sz. János laterani temploma. E templomokat mindenkinek meg kell látogatni s azoknak sz. kapuin keresztül lépnie, kik a jubileumi bucsut elnyerni óhajtják. E négy legfőbb templomhoz tartozik még három főtemplom: u. m. a sz. kereszt temploma, aztán a sz. Lőrincz és sz. Sebestyén templomai. E három a négy előbbivel képezik azt a hét római főtemplomot, melyek mindegyikében van egy oltár ily felirással: »Unum ex septem.« Egy a hét közül, vagyis egyik oltár Rómának hét legfőbb és privilegisált oltárai közül.

Ezekon kívül Rómának még sok más temploma van, még pedig több mint 400. És ennyi templom, ha talán magának a római népnek sok volna is, de annak a sok millió kereszténynek, kik évről-évre a világ minden részéből Rómába zarándokolnak, bizonyosan nem sok.

Goluchowsky biztosra veszi, hogy a delegációkban minden oldalról kemény bírálat tárgyává fogják tenni külügyi képviselőnk tehetetlenségét, vakságát s a külügyminiszter képességeit.

A válasz nem is fog elmaradni — újabb költésgek alakjában a vitéz hadsereg és a bölcs külföldi képviselő számára.

Steiner püspök haldoklik.

Székesfehérvár, aug. 10. (Saj. tud. táv.) *Steiner* dr. püspök állapota egyre válságos és a katasztrófa mind fenyegetőbb lesz. *Bierbauer* dr. főorvos jelentése szerint már tegnap délután a katasztrófa bekövetkeztétől tartottak. Délután 3 óraker a püspök teljes apathiába esett, amelyből többé nem tért magához.

Azóta folyton mély álomba merülten fekszik ágyában és orvosai tejes teával mesterségesen táplálják. Hajnali négy óraker úgy látzott, mintha kissé magához tért volna. Ez azonban csak látszólagos volt és rövid ideig tartó jobbulás után ismét visszaesett önkívületi állapotába.

Tegnap délután 4 óraker érverése 52, hőmérséklete 38.6° volt, hajnali 4 óraker érverése 88-ra emelkedett, a láz 38°-ra súlyedt, azonban csakhamar ismét rosszabbra fordult állapota.

Ma délelőtt már a legrosszabbtól tartottak. A püspök állapota a legválságosabbra fordult.

Délután egy óraker Teésről a következő távirat érkezett a püspöki palotába:

»A püspök állapota igen válságos, már a lerosszabbtól tartunk.«

Székesfehérvár, aug. 10. (Saját tud. távir.) *Steiner* püspök haldoklik. *Sebestyén* József teési esperes-plebános, aki folytonosan a haldokló püspök ágyánál van, ma este fél hét óraker a következő távirati jelentést küldte Székesfehérvárra:

»Eddig némi remény volt a püspök gyógyulásához, most azonban 11 óra óta már nincs. Igen nagyon rosszul van és az orvosok azt mondják, hogy ma bekövetkezhetik még halála.«

A haldokló püspök számára ma reggel Rómából táviratilag kértek a pápától apostoli áldást. *Steiner* püspök ma hajnalban amikor kissé magához tért, Tomcsányi páternek újból meggyónt és megáldozott.

József Ágost főherceg a következő táviratot küldte Teésre:

Nagyon meesomorodva olvasom, hogy ő méltósága megbetegedett. Forró imában kérem Istent, hogy javulást és felgyógyulást adjon neki. Gondolataim beteg mellett vannak. Kérek hirt hogyletéről.

József Ágost főherceg.

Ujabban Császka érsek, *Schlauch* bíboros, *Zalka*, *Majláth* és *Dessewffy* püspökök kértek távirati értesítéseket a haldokló állapotáról.

A haldokló püspök unokaöccse, *Mozsarek* kassai theologiai tanár, udvari káplán Teésre érkezett.

Székesfehérvár, aug. 10. (Saj. tud. táv.) A püspök állapota igen rosra fordult. Az éjjel környezete már abban a meggyőződésben volt, hogy nem éri meg a reggelt. A püspöki palotában igen sokan fordulnak meg, akik a nagy beteg állapotára iránt érdeklődik. *Bierbauer* főorvos s a püspök néhány kedves papja állandóan a beteg ágyánál vannak.

Ma reggel távirati uton a pápa áldását küldte beteg hívének.

Székesfehérvár, aug. 10. (Saj. tud. táv.) *Steiner* püspök haldoklik.

A pápa részvéte.

Székesfehérvár, aug. 10. (Saját t. t.) Ma délelőtt érkezett Rómából távirat a pápától, mely a következőképen szól:

Ő Szentsége mélyen fájlalja *Steiner* Fülöp székesfehérvári püspök súlyos állapotát és lelke mélyéből azon legfőbb óhajának ad kifejezést, hogy a nemes szívü püspök a Mindenható kegyelméből minél előbb felgyógyuljon. Ő szentsége apostoli áldását küldi a nagybeteg egyházfőnek.

Rampolla,
bíbornok.

Klotild főhercegnő részvét távirata.

Székesfehérvár, aug. 10. (Saját tud. távirata.) A mai napon érkezett *Klotild* főhercegnő asszony meleg hangu részvét távirata is, melyben szive mélyéből fájlalja a püspök súlyos állapotát és kéri az Istent, hogy a nagylelkü főpapa, az ő leányai szeretett nevelőjének minél előbb adja vissza egészségét.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum (*Schlauch*-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 20 fillérért. Kedden és csütörtökön d. u. 3—5-ig 40 fillérért. Más időben 1 korona.

Aug. 11. A v-velencei Népkör táncszestélye *Kárgér* Sándor vendéglőjében.

Augusztus 12. A Réti Népkör mulatsága saját helyiségében.

* **A bíbornok névünnepe.** Dr. *Schlauch* Lőrincz bíbornok, egyházmegyénk nagy nevü püspöke tegnap csendben ülte meg névünnepe, mivel a papság és a testületek már előző nap üdvözölték az egyházfejedelmet. Azért a tegnapi napon is többen felkeresték Ő Eminenciáját; így *Szunyogh* Péter alispán, dr. *Bulyovszky* József polgármester s egyesek még többen tisztelegtek a bíbornoknál névnapja alkalmából.

* **Személyi hír.** *Nagy* József kir. törvényszéki bíró ma hat heti szabadságra elutazik.

* **A király üdvözlése.** Ő Felsége a jövő héten, augusztus hó 18-án üli meg születésének 70. évfordulóját. Kolozsvár város törvényhatósága ezen napot nagyobb ünneppel óhajtja megülni. Elhatározta, hogy augusztus 17-én este a várost kivilágítják; 18-án reggel hálaadó istentisztelet lesz s délben fél 12 óraker rendkívüli közgyűlés, a melyen a tanács indítványozni fogja, hogy a törvényhatóság Ő Felségét távirati uton üdvözölje. Kolozsvár város polgármestere megkereste az összes törvényhatóságokat, hogy hasonló módon fejezzék ki hódoló üdvözlüket Ő Felsége előtt. Az ilyen egyöntetű üdvözlés mindenesetre impozáns megnyilatkozása volna a magyar nép szeretetének és ragaszkodásának. — Nagyvárad városához és Biharmegyéhez tegnap érkezett meg Kolozsvár város átirata.

* **Honvédek elszállásolása.** A 4. honvéd gyalogezred Borosjenőben állomásozó zászlóalja augusztus hó 20-án érkezik Nagyváradra. A zászlóalj legénységét a Réten fogják elszállásolni.

* **Van elég víz.** Nagy a forrás, locsolják az utcákat, már a hol locsolják s a városi tanács nem panaszkodik vizpocsékolásról. Ezt nem annak tudjuk ám be, hogy az egyik bevezető fő cső el van zárva, hanem az iskola szűnetnek és a nagy gyakorlatoknak. A hadapróiskola 200 növendéke szabadságon van; a laktanyák, a vár, üresek, csupán a honvédség van Nagyváradon. Ez pedig nem csekély dolog, mert pár ezer ember különbözetet jelent. Ez magyarázza meg azt is, hogy az utcákat a locsolóhordókkal a vízvezetékől locsolják.

* **Ofen-Pesth.** A budapesti városi tanács Bécs város tanácsának egy átiratát, amelyben valamilyen okiratot kértek egy árva gyermek számára s amely »An den Magistrat in Ofen-Pesth« volt czimezve, elintézetlenül küldte vissza azzal a megjegyzéssel, hogy Ofen-Pesth magisztrátusának czimzett átirat nem szólhat Budapest magisztrátusának. Bécs város tanácsának tegnapi ülésén dr. Wehner községtanácsos jelentést tett erről az ügyről, mire a városi tanács a következő határozatot hozta:

»Az Ofen-Pesth elnevezés nem önkényes, hanem történelmi német elnevezése a most egyesített Ofen és Pesth városoknak, holott a »Budapest« név csak néhány évtized óta használatos. Sok várost, amelyeknek nagy történelmi és kulturális jelentőségük van, a különféle kulturnemzetek a maguk nyelvén neveznek meg. Ezeknek és más kulturális és történelmi jelentőségű városoknak a tanácsai és egyéb hatóságai azokat az átiratokat, amelyek a várost valamely idegen nemzet nyelvén nevezik meg, kifogás nélkül elfogadják és elintézik. Valamely város tanácsának ellenkező magatartása saját városuk történelmi és kulturális jelentőségének kicsinylésével is tekintendő, továbbá Ofen-Pesth magisztrátusa maga is az egész föld kerekén érthetetlen. »Bécs« néven nevezi birodalmi fő- és szék-várost, ennél fogva a birodalmi fő- és szék-város tanácsa Ofen-Pesth magisztrátusának folyó évi július 12-én kelt átiratát fölött napirendre tér, főtartván 1900. június 21-én kelt határozatát, a mely a magisztrátussal szemben kívánatosnak jelezte az Ofen-Pesth elnevezés használatát.«

A főváros tanácsának ezek után más kötelessége nem lehet, mint előbbi határozatát vaskövetkezéssel fenntartani. Minden magyar embernek pedig az a kötelessége, hogy száműzőn házából mindent, a mi osztrák.

A mi pedig a történelmi régiséget illeti, Wienben, úgy látszik, még nem sejtik, hogy a Bécs név régebbi akár az Ofennél, akár a Pesth-nél. »Bécs« u. i. a legtöbb történetíró állítása szerint *avar* szó s abból az időből származik, mikor Bécs helyén az avar gyűrtök egyik megerősített táborhelye állott. Az *Ofen* és *Pesth* nevek sokkal későbbi időkből származnak.

* **A honvédek mozgósítási állományban.** A nagyvárad honvédségnek érdekes próbája volt a napokban. A honvédelmi miniszter elrendelte a nagyvárad 4. honvéd gyalog-ezred mozgósítási állományba helyezését. A 2. honvéd huszár ezredtől bocsátották rendelkezésre az élelmezési vonatokhoz szükséges lovakat s a tiszték is bevonultak a mozgósításhoz. A próba igen jól sikerült.

* **Adólajstromok közszemlén.** Nagyvárad város összes városrészeire s a hegyre vonatkozó — a kir. pénzügyigazgatóság érvényesítésével ellátott 1900. évi III. osztályú kereseti adó és fegyveradó kivetési lajstromok az 1883. évi XLIV. t.-cz. 18. §-a értelmében f. évi aug. hó 12—19. napjain át nyolcz napi közszemlére az I-ső kerület Olasz városrésze nézve a városi adóhivatal 7-ik, a II-ik kerület Ujváros és Külváros városrészeire nézve 2-ik, III-ik kerület Váralja, Velence, Csillagváros és a Hegyre nézve 4-ik számú szobájában azon figyelemmel tételnek ki, miszerint érdekelt adókötelesek, a jelzett lajstromokban terbhükre előírt adót ott megtekinthetik s az elleni netaláni felszólamlásukat azon adózók, kik ezen adónemmel már az előző évben is megróva

voltak, a lajstrom közszemlére kitételének napját követő 15 nap alatt, azok pedig, kik ezzel a folyó évben először rovatnak meg, ezen adójuknak adókönyvecskéjükbe történt bejegyzését követő 15 nap alatt — későbbbenyújtott felebezés érdemi tárgyalás alá nem fogván vétetni — a kir. pénzügyigazgatósághoz írásban benyújthatják. Nagyvárad, 1900. augusztus 6. Városi adóhivatal.

* **Elszámolás.** A Kath. Legényegylet fényes zászlószentelési ünnepének sikerét nagyban előmozdította az a szíves készség, mely közel s távolban megnyilatkozott az egylet anyagi támogatásában. Az ünnep költségeinek fedezéséhez adományokkal járultak a vidéki *papság köréből* a következők, mely adományokat az egylet a legnagyobb köszönettel nyugtázza.

Bedák Máttyás Kondoros 10 kor., Zelinka János Endröd 4 kor., Spett Gyula Gyoma 20 kor., Serly Béla Szilágy-Cseh 10 kor., dr. Karácsonyi János Bihar-Püspöki 5 korona: Fejér Nándor Bihar 4 kor., Széchenyi Lajos Nagy-Bajom 10 kor., Sperk József Margitta 4 kor., Rézmán Márton M.-Peterd 10 kor., Dr. Stancel F. Debreczen 20 kor., Dr. Székely István Budapest 20 kor., Dr. Karsch Lollion Derecske 10 kor., Südy Gyula Bors 4 kor., Trusza Lajos Szilágy-Somlyó 5 kor., Hóra János Szalacs 4 kor., Gaszner János Irázpuszta (Komádi) 6 kor., Dr. Wolaika Nándor Debreczen 20 kor., Szauer Alajos Bánfalva 6 kor., Molnár Kálmán Debreczen 10 kor., Kny Antal Békés 5 kor., Trenhauser József M.-Cséke 10 kor., Óváry Sándor Iklód 20 kor., Gubicza István Kárásztelek 10 kor., Vidovich György P.-Szöllös 2 kor., Gresinszky Antal K.-Tarján 10 kor., Návey Aurél M.-Telegd 10 kor., Vagaszky János Tóttelek 3 kor., Bundala Mihály Budapest 5 kor., Turner Mihály Ér-Mindszent 10 kor., Gödör László M.-Telegd 4 kor., Chilko László K.-Ladány 6 kor., Tárkányi Péter Uj-Kigyós 10 kor., Somossy Viktor Vaskók 5 kor., Badzey György Csatár 4 kor., Léky Kornél Bikács 4 kor., Szeben Gyula Székelyhid 5 kor., Jancsó Lajos Micske-puszta 5 kor.

(Folytatjuk.)

* **Vissza!** Wagner bécsi gyáros már egyszer megjárta Nagyvárad városával; egy »Grosswardein« czimzésű levelét visszaküldték; most pedig egy 6000 koronáról szóló német számlája jutott erre a sorsra. A városi számvevő hivatal nem likvidálta a német szövegű számlát, hanem felterjesztette a tanácshoz, ahonnan szépen visszakerül Bécsbe. Ez a derék gyáros gépezeteket szállított az új színházhoz.

* **Változás a fürdői vonatok menetrendjében.** A közúti vasút igazgatósága értesítése szerint az eddig a Vásár-tér állomásról reggel 5 óra 45 perczkor a Püspök-fürdőbe és Félix-fürdőbe induló s onnan 6 óra 37 perczkor visszatérő II—1. számú személyvonat közlekedését mai napon beszünteti s helyette az államvasutak 523. számú vegyes vonathoz — mely reggel 7 óra 1 perczkor érkezik Várad-Velenczére — csatlakozást létesít, Várad-Velence állomástól a Vásár-térig. — A csatlakozó vonat indul V.-Velenczéről reggel 7 óra 2 perczkor s érkezik a Vásár-térre 7 óra 17 perczkor.

* **Az őssi-i vasúti állomás útja.** Az őssi-i vasútállomáshoz vezető ut kiépítése hosszú időre elmarad. A vármegye a közeli községek érdekében óhajta az ut kiépítését, de Nagyvárad város hozzájárulásával. Pedig ennek az utnak a kiépítése, mivel egészben Biharvármegye területén van, Nagyváradnak aligha érdeke. De más érdek sem kívánja ezen utnak a kiépítését, a mint maga a kereskedelemügyi miniszter kijelenti egy leiratában, a melyet *Szunyogh* Péter alispánhoz intézett. A miniszter értesíti, hogy a magyar kir. államvasutak igazgatóságának értesítése szerint az őssi-i vasútállomás forgalma nem kívánja a kérdéses ut kiépítését. Ha az állomás forgalma emelkedni fog, köteles a vármegye kiépíteni az utat. Az állomáshoz vezető villamos vasút esetleges építését ezen uttól teljesen különállónak tartja a miniszter.

* **A 48-as honvédek gyűlése.** Veterán honvédek, kiknek számát évről-évre apasztja az idő, a multkor hirdetett közgyűlésüket az egybegyűltek kis száma miatt nem tarthatták meg. a miért is az elnökség újabb napot tűzött ki az összejövetelre, melyre nézve vették a következő meghívót: A Nagyvárad városi és biharvármegyei 48—49-es honvédegylet elnöksége felhívja a honvéd bajtársakat, miszerint a folyó évi aug. hó 12-ik napján délelőtt fél 11 órára a városháza kis tanácstermében megtartandó évi közgyűlésre minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Dr. *Grósz* Albert, elnök.

* **Halál mulatság közben.** Mulatság közben érte a gyilkos golyó Deák Imre juhász bojtárt, a ki a kecskeméti határban őrizte Pördi Ferencz birkáit. Deák Imre a mikor csak tette, ellátogatott a közel fekvő pusztai csárdába mulatni s mihez természetesen több pénz kellett mint a mennyi béréből tellett. Deák ugy segített a dolgon, hogy éjjelenként meglopta a többi juhászt s a lopott birkák árából mulatott. Az alföldi pásztor embereknek az a szokásuk, hogy az e fajta lopásokat nem szokták följelenteni a csendőrségnek, hanem vagy visszalopják, vagy bosszút állanak a tolvajon. Ez utóbbit választották a megkárosodott juhászok. E hó 7-én éjjel Deák ismét a csárdában mulatott. Jókedve lehetett, mert még dalolt is, a mikor az ablakon keresztül egy lövés dördült el s Deák Imre homlokán találva lebukott az asszal mellé, hol rövid kinlódás után meghalt. A csendőrség másnap összefogdosta a környékbeli juhászokat, de a valódi tettest még nem sikerült kideríteni.

* **Hamisított tej.** Sok vidéki lelkiismeretlen asszony hamis tejet hoz a nagyvárad piaczra, s azzal akarja táplálni drága pénzért a közönséget. Alig van hét, hogy hasonló eset elő ne forduljon. Tegnap reggel a rendőrség a piaczon *Kiss* Erzsébet borsi tejárutató asszony-nál talált gyanus tejet, mely feltűnően vízzel volt hígítva. A rossz tejet lefoglalták és a lelkiismeretlen asszony ellen az eljárás folyamatban van. Nagyon üdvös dolog lenne, ha a rendőrség az ilyen manipulációt a legérzékenyebben sújtaná, s az ilyen tejszállítóktól az árusítást mindenkorra elvonná, így talán elmenne a kedvük a hamisítástól.

* **»Pardon!«** Perényi Géza magánhivatalnok, tegnap éjjel csendesen ballagott hazafelé Budapesten az Erzsébet-körutra. A mikor a Dob-utca sarkához ért, egy munkásnak látszó ember ütdődött bele, a ki nyomban gavallérosan pardont kért; — Sebj — volt Perényi válasza. A munkásnak látszó ember erre udvariasan kalapot emelt és sietve haladt tovább. Perényi lakására érve, vetkőzés közben észre vette, hogy arany zsebórája lánczostól együtt hiányzik. Mindjárt a munkáskülsőjü emberre gondolt, a ki udvariasan pardont kért. Bejelentette az esetet a rendőrségnek, a mely most nyomozza az ügyes zsebmetszőt.

* **Agyonütötte a villám.** A multkor két monostorpetri-i gazda kinn járt a mezőn, a mikor sötét felhők borultak az égboltra és rövid idő alatt óriási zivatar kerekedett. A villám lecsapott és *Darvasi* Sándort sújtotta, a ki rögtön szörnyet halt, a másikat pedig eszméletlenül találták a mezőn járók.

* **A zuglász honoráriuma.** Pár nap előtt az ungvári nagy megyeház előtt egy Szobráncz-vidéki szegény paraszt áldogált. Amerikába készült kivándorolni, de nem tudta a módját. A mint mélyen gondolatokba merülve ácsorog, ott terem a város általánosan ismert zuglász, ki már valami szerződésjavítás miatt több ideig Beregszász város egy részének kötelékébe is felvétetett. Bizalmat keltő bátorsággal a paraszthoz lép s kérdi, miben jár? A paraszt elmondja baját, hogy Amerikába szándékozik, de nem tudja módját, pedig utja sürgős, mert hajójegyje lejár. Öt frt 70 kr. az ára; jöjj az irodámba, 8 nap alatt minden rendben lesz. A

szegény vidéki madár lépre ment, lefizette az 5 frt 70 krt s várta az utlevelet, de utlevél csak nem jött. A paraszt három izben kereste a fosztogatót, de nem találta. Végre negyedizben éppen ott találta, hol legelőbb, a nagy megyeháza előtt s tudakozódott utlevele iránt, mire fennhéjázó, daczos választ kapott: »Mit akarsz, nem ismerlek, talán tévedsz.« A modor és válasz, a tolvaj góg annyira kihozta sodrából az alázatos, békés tót parasztot, hogy egész lényében fellázadva, kétszer egymásután oly ügyesen verte arczul a zugirást, hogy a vér orrán, száján megeredt. Most már nem megyek Amerikába, neszell! — kiálta elégtelen a paraszt. E tragédiának komikus vége volt. Alaposan arczulverve, két jó fogat elvesztve, megvérezve futott a firkoncz a kis hid felé, hol egy ismerőse utána kiáltott: az Istenért, mi lelte? Két fogat huzattam egyszerre, azért futok hazafelé, — volt a válasz, de az ügyes orvos nevét nem említette.

* **Bot, korbács és szerelem.** Nagyikindán jött e három dolog szoros kapcsolatba egy ur, egy kisasszony és két nyilatkozat folytán. Minap Balázs Jenő, a Torontáli Hirlap szerkesztője nyilatkozta ki, hogy őt korbácsos támadta meg Dávid Regina, a kivel régóta levelezett titkon, ismeretlenül, de igen szerelmesen. Nemrég Balázs vőlegény lett s a leány ezért támadta meg nyilvánosan, az utcán, kutyakorbácsos, de azért szerelmesen. Most viszont a kisasszony nyilatkozik a Torontáli Közlönyben. Szerinte ő nem használta a korbácsot, csak egyszer, de igenis érezte a Balázs botját, melyet ez a hátán szétört, mikor az utcán felelősségre akarta vonni. Azt viszont a kisasszony is elismeri, hogy Balázs fölig szerelmes volt bele. Szóval annyi kiderült, hogy Regina szerette Jenőt és Jenő szerette Reginát, Jenő urnak volt botja és szétörte a Regina hátán, Reginának volt kutyakorbácsa, de azzal csak egyet ütött a szerkesztő urra — de hogy mire való volt ezt a szerelmes históriát a bizalmas, meghitt családi körből az utcára és az újságba kivinni, az még mindig eldöntetlen kérdés.

* **Megüresedett állatorvosi állás.** A b-ujfalui községi állatorvosi állásra pályázat van kiírva. A pályázati körvényeket augusztus 29-én délután 5 óráig a b-ujfalui főszolgabíróhoz kell benyújtani.

* **Lefoglalt dinnyék.** Ebben a türethetetlen hőségben az ember fizikuma teljesen összetörik s betegé lesz. Ilyenkor a jó gyümölcs is árt, hát még az éretlen? Innen ered a sok gyomor baj, hogy az emberek óvatlanul mindenféle éretlen gyümölcsöt esznek, a mi sokszor nagyobb betegségeknek és hosszas gyomor bánatnak az okozója. Persze a gyümölcsöt a piacról kapja az ember, a hol éretlenül bőven akad, mert az árusok arra törekednek, hogy minél korábban újdonságnak drága pénzen árulják a fogyasztó közönségnek. A rendőrség tegnap a gyümölcsösök során Lakatos Józsefné, Fekete Mózesné, Balogh Gergely és Szeles János árusoknál éretlen, korhadt és romlott dinnyét talált s mintegy 80 darabot, mint élvezhetlent és a közegészségre ártalmas gyümölcsöt lefoglalt, a fentnevezett árusok ellen pedig közegészség elleni kihágás miatt az eljárást megindította. A nagy közönséget figyelmeztetjük, hogy az ilyen gyümölcsök élvezésétől az egészség megóvása érdekében óvakodjék s az ilyen esetet jelentse fel a rendőrségnél, mely méltóan fogja lakoltatni a kihágó árusokat.

* **A csintalan fiu.** Kis-Jenőről érdekes esetet közöl tudósítónk. Fekete Imre fiu szomszédjuk távollétében bement annak az istálló-jába és az ott levő borjut kivezette. Egész a Körözs folyóig hajtotta s a vízben ráült és a kezében levő bottal addig verte fején a szegény megkínzott állatot, míg az egyik szemét ki nem verte, azután pedig a víz közepén

hagyta, ő maga pedig a partra uszott. A borju elpusztult a vízben, a fiu pedig mintha semmi sem történt volna, hazament. Mikor a dolgot a káros észrevette, átment a fiu Péter nevű bátyjához, a kinek a gondjaira volt bízva és kártérítés fejében 18 koronát kért. Ebből szóvita keletkezett, a mikor Fekete Péter kést rántott elő s a szomszédra támadt. Szerencsére arra jöttek a jegyzőválasztásra berendelt csendőrök, a kik a véres verekedést megakadályozták. A káros panaszt tett a nagyvárvidéki kir. járásbírósnál.

* **Néppárti gyűlés.** A néppárti rendezőbizottság a következő meghívót bocsájította ki: **Meghívó.** A b. e. Mócsy Antal gyászos halála folytán elárvult zala-tapolczai választókerület lelkes, hű néppárti polgárai Zala-Tapolczán 1900. évi augusztus 12-én vasárnap délután 4 órakor a templomtéren **néppárti népgyűlést** fognak tartani, a következő tárgysorozattal: 1. Beszámoló a néppártiról, tartja Molnár János pápai főpap, országgyűlési képviselő. 2. A néppárt teendőiről, tartja Abaffy Emil cs. és k. kamarás. 3. A néppártiról, tartja Buzáth Ferencz, országgyűlési képviselő. 4. A néppárt és a kisiparosok, tartja dr. Major Ferencz országgyűlési képviselő. 5. Legyünk-e néppártiak? tartja Kálmán Károly országgyűlési képviselő. Kelt Zala-Tapolczán, 1900. augusztus 6-án. **A rendezőség.**

* **A müncheni sakkturna.** A nemzetközi sakkverseny tegnapi tizennegyedik, tehát utolsó-előtti fordulójáról müncheni tudósítónk a következőket táviratozza: Két döntő jelentőségű pártija volt a tegnapi fordulónak, a Halprin—Pillsbury és a Maróczy—Billecard-párti. Ha a Pillsbury ismét nyer, az első díjat már alig lehetett volna előle elvinni. De nem nyert, mert Halprin jól tudta, hogy a zseniális amerikai mestert nem bírja megverni s azért már kezdettől fogva remisse játszott. Pillsbury ezáltal háttérbe szorult és elvesztette azt a félegységet, melylyel Maróczyra nézve most elég kedvező kilátások nyíltak a győzelemre, mert Pillsbury mai pártija is valószínűleg remis-vel fog végződni, míg Maróczy utolsó ellenfelét, a bécsi Schlechtert ezuttal is bizonyosan meg fogja verni, mely esetben az első díj az övé lesz. — Tegnap Marco megverte Bardelebert, Schlechter Gottschallt, Maróczy Billecardot, Schovalter Jakobot és Janovszki Wolfot. Remis-vel végződött a Halprin—Pillsbury, Berger—Burn és Chon—Popiel pártija. A versenyeredmények eddig a következők: Maróczy és Pillsbury 11 1/2, Schlechter 10 1/2 (1), Marco 10, Burn 9, Berger 7 1/2 (1), Janovszki 7 1/2, Cohn 7, Popiel és Showalter 6 1/2, Wolff és Gottschall 5 1/2, Halprin 4 (1), Billecard 3, Bardeleben 2 (1) és Jakob 2.

* **Villám a gyógyszerárban.** Szerdán délután nagy vihar tombolt Nagy-Báród község fölött. A nagy esőzés alatt többen ültek és beszélgettek Kocsis Béla gyógyszerárban, a mikor óriási tompa dörgés és recsegés hallatszott s az egész patika épülete megrázkódott. A nagy detonáció óriási riadalmat keltett a bentlevők között. Később vették észre, hogy a villám beütött a patikába s szerencsére emberben nem tett kárt, csak egy fiun égési horzsolásokat okozott.

* **Anyós és vő.** Nem igen tudta szivelni anyósát Mátyás József budapesti b. esületes iparos ember. Boldogságát csupán az anyós keserítette meg, a ki folyton izgatta leányát férje ellen. Mindennapos volt ezért a csete-paté Mátyás József, a vő és özvegy Lengyel Mihályné, az anyós között. Tegnap ismét összekerült vő és anyós. Előzetes szóbeli harc után végre a tettelegesség himes mezejére léptek. Az anyós átölelte vejét, persze nem a leggyöngédebben. Mátyás uramnak azonban nem azért van Robinetti termete, hogy oly könnyen engedje magát átölelni. Átnyalábolta hát ő is anyósa derekát s a következő pillanatban az anyós eszméletlenül hevert a szoba padlózatán. A mikor életre keltették, vették csak észre, hogy esés közben

a bal lába eltörtött. A mentőket kellett hívni, a kik az anyóst pártfogásukba vették és be szállították a Rókus kórházba. A harc második és talán utolsó felvonása a bíróság előtt fog lejátszódni.

* **Ne lopj — eminenciás uram.** Valamegyik megyés püspök körútjában egy kis helység iskoláját látogatta meg, a hol a tanító előre figyelmeztette a nebulókat, hogy minden felelethez hozzátegyék: eminenciás uram. A püspök megkérdezi az egyik kis fiut:

— Tudod-e gyermekem a tiz parancsolatot?

— Igenis — felelt a gyerek — eminenciás uram — nélkül.

A hetedik parancsolatnál a kis diák a tanító szemrehányó tekintetéből észreveszi a hibát és így folytatja:

— . . . Hetedik parancsolat. Ne lopj, eminenciás uram!

Ugyanerről a főpapról beszélnek, hogy egy nap a mint palotájából egyedül sétára indult, egy kis fiut látott egy kapu előtt, a ki hiába erőlködött, hogy a magasán levő csengőt megrángassa. A püspök az ő ismert szeretetreméltóságánál és gyermekek iránt való gyöngédségénél fogva sietett, hogy a kis fiunak segítségére legyen és megrántotta a csengőt. A fiu egy pillanatig fülel, de a mikor meghallja a házmester nagy csizmáinak a kopogását, megrántja a püspök kabátját:

— De most már jó lesz futni, püspök bácsi, mert ez a házmester nagyon haragos és szörnyen elpöföl bennünket, amiért becsaptuk.

* **Szállítások Sanghaiba.** A »Kereskedelmi Múzeum« konzuli közleményei között a következő érdekes és sok tekintetben mulatságos dolgot olvassuk:

»Egy sanghai-i cég magyarországi katonáruk bevitelére ajánlkozik s erre vonatkozó ajánlatokat vár. Az árat főbb európai kikötők, vagy még inkább eif Sanghai kéri megállapítani. Minták és árjegyzékek küldése kívánatos. A cég címe és közelebbi adatok intézetünkben megtudhatók.«

A kinek tehát kedve van Sanghaiba katonárukat szállítani, annak ime megadatik az alkalom. A »Kereskedelmi Múzeum« csakugyan éppen kitűnően választotta meg erre az alkalmat. Mert azt hisszük, némileg bajos lesz mostanában új kereskedelmi összeköttetést keresni Kinában, a mikor hadihajóink éppen katonárukat szállítják a kínai vizekre.

* **A pálinka.** Marinovics Milán 16 éves suhanczlegény tegnapelőtt reggel a vracsegáji és fehértemplomi országúton meggyilkolta az édesanyját. Marinovics Milán együtt lakott a szülei Vracsegaj temesmegyei községben. A fiu lopás miatt e hó 7-ére idézve volt a fehértemplomi járásbíróshoz. Az anya elakarta kisélni a fiát s mielőtt elndultak, egy üveg pálinkát vettek utavalónak, mit az uton együtt fogyasztottak. A fiunak hamarosan megártott a pálinka, ennél fogva anyja nem akart többet adni, nehogy részegen kerüljön a bíróság elébe. A fiu mindennek daczára követelte a pálinkát, de az anyja nem adott neki. A fiu e miatt anyját hátulról a nála volt baltával fejbe ütötte. Az asszony az ütéstől megszedült és elesett. Ekkor a fiu rátérdelt az anyjára és a fejét teljesen összevagdalta. E közben ért oda egy kocsi s a rajta ülők a mint e borzasztó vérengzést meglátták, leugrottak és a gyilkos fiut megkötözve bevitték Fehértemplomba a bírósághoz. A szerencsétlen anya még ott az országúton meghalt.

* **Felrobbant benzintartály.** Nagy szerencsétlenség történt e hó 7-én Kőhalom község határában, a hol a egy cséplőgép hajtására benzin motoros gépet használtak. Podrágyi János, kőhalmi gazda néhány gazdatársával benzin motoros gépet vett cséplésre. E hó 7-én a gép valami okból megállott. Zimonyi János, gépész azt hitte, hogy a benzintartálynál van a hiba;

ennélfogva ott akart valamit igazítani. Munkája közben égő cigarettájával oda ért a tartály felső részéhez, mely a kiszivárgott benzintől át volt nedvesedve. Az égő cigarettától a benzin meggyuladt s egy szempillantás alatt az egész vastartály szétrobbant, Zimonyi gépész, valamint az egyik géptulajdonost, Horváth Ferenczet a szétrobbant vastartály szilánkjai nyomban megölték. Szalai Tamás, Vurlung Ádám, Pósa Imre és Tóbiás Illés munkásokat, kik a robbanás idején a tartály mellett állottak, a szétfröcscent égő benzin anyyira összeégette, hogy életbenmaradásuk alig remélhető. Az égő benzintől az egyik buzakazal is kigyuladt; a tüzet azonban sikerült eloltani. A szerencsétlenül járt embereket lakásaikra szállították. A vizsgálóbíró még az nap megjelent a helyszínén s megállapította, hogy a szerencsétlenség okozója Zimonyi gépész volt, a ki maga is áldozatul esett gondatlanságának.

* **Magyar vívó diadala.** A nemzetközi diákkongresszus alkalmából tegnap Saint-Germainban nemzetközi diák versenyt rendeztek. Az érdekes vívó versenyeket óriási és előkelő közönség nézte végig. Páris és az ott időző külföldi publikum színe-java ott volt. A verseny első díját, a nagy arany érmet Rajcsányi Gyula budapesti egyetemi hallgató nyerte el, a kit most élők ünnepelek.

* **Az illatszergyáros ur.** Sok szó esett már a sajtóban Dobé Nándor barbély segédéről, a ki egy csomó embert csapott be ravasz fufanggal, s aztán megszökött a fővárosból. Viselt dolgairól egy egész kötetre valót lehetne írni. Eleinte mint dús gazdag földbirtokos, később mint gróf és báró szerepelt különböző álnevek alatt a vidéki városokban. Mindenütt, a hol megfordult sorra csapta be a hiszékeny embereket. Végre egy csomó panaszerkezett ellene a törvényszékhez, amely körözését rendelte el. El is fogták s a budapesti kir. törvényszék csalás és egyéb szélhámosságok miatt több hónapi börtönre ítélte el. Alig szabadult ki a börtönből, illatszergyárosnak csapott fel. Nagy reklámmal dolgozott és egy egész sereg embert szerződöttetett kisebb-nagyobb kaucezióval nem létező illatszergyárhoz. A pénz természetesen elköltötte s aztán ismét megszökött a fővárosból. A rendőrség újra kézrekerítette, s ekkor kiderült, hogy az illatszergyáros ur egyéb bűnei mellett még katonaszökevény is. Átadták a katonai hatóságnak, a mely a Mária Terézia kaszárnyában egy magán zárkába csukatta s megindította ellene a vizsgálatot. Dobé Nándor egy szép reggelen eltűnt czellájából. Keresték, kutatták mindenfelé, de megtalálni nem bírták — nyoma veszett. Nemrégiben Kecskeméten, Nagy-Körösn és Félegyházán járt két uri ember. Az egyik egy jó nevű báró, a másik pedig a báró titkáranak adta ki magát. Földbirtokot vásroltak össze, nyakra-főre, természetesen a fizetést későbbre ígérték. A báró ur az Alföldön pénz-zavarba jutott s több előkelő emberhez fordult, a kik pillanatnyi pénzzavarából ki is segítették. Végre rájöttek a turpisságára s hirtelen kerek oldott. Nem mehetett azonban messzire, mert a báró urat Czegléden elesítették s felhozták Budapestre. A rendőrség ismét átadta a katonai hatóságnak s az illatszergyáros ur újból a Mária Terézia-kaszárnyának egyik czellájába került. És csodák csodája, megötrént másodsor is az a fura eset, hogy az őt álló katona, a magánzárkát ma reggel újból üresen találta. Dobé Nándor megszökött, s ismét élvezzi az arany szabadságot.

Kinai háború.

A háború mai állásáról a következő távirataink szólnak:

Az oroszok győzelme a kínaiak felett.

Pétervár, augusztus 9. (Saját tud. táv.) A vezérkar a következő jelentéseket kapta: Szolgálatmentes kozákok, a kik azt

a parancsot kapták, hogy az Argung jobbpártjáról kergessék el a kínaiakat, elfogtak egy kínai tábornokot, öt tisztet és 58 katonát. Kilusztajevszki-kozákok a Khailar folyó mellett fegyveres mongol bandára akadtak, a mely azonban kis csatározás után elfutott. A kozákok öt lovat, 50 marhát, iratokat és vasuti szerkeket ejtettek zsákmányul. A szibériai vasutat Cseliabinszktól a Baikál-tóig és Transzbaikáliában Miszovája állomástól Szrjetenszkiig megnyitották és átadták a forgalomnak. Az előbbi vonal hossza 3047, az utóbbié 1034 verszt.

Még életben.

London, augusztus 9. (Saj. tud. táv.) A Morningpost jelentése szerint Sir Robert Hart-tól július 27-én kelt távirat érkezett Londonba, a mely ezekkel a szavakkal kezdődik: »Szerencsésen életben vagyok még.« A táviratból kitűnik, hogy a vámigazgatást még Hart kezeli.

Li-Hung Csang beteg.

London, aug. 10. (Saját tud. táv.) Sanghaiból érkezett távirat jelenti, hogy Li-Hung-Csang herczeg súlyosan megbetegedett. A francia konzulátus orvosa gyógykezeléssel.

Hírek Pekingből.

London, aug. 10. (Saját tud. távirata.) Tiencinből telegrafálják, hogy Pekingben nagy *rémuralom* van. Sok előkelő tisztviselőt, a kik az idegenek iránt *barátságos viszonyt táplálnak*, az anyacsászárné parancsára *üldöznek*, sőt a multkor egy előkelő hivatalnokot, a ki Csungli-Jámen tagja is volt, *lefejezték*. A jelen állapot az egész várost nagy izgalomban tartja.

A szövetséges csapatok győzelme.

London, augusztus 10. (Saját tud. távirata.) Egy Tiencinből érkezett távirat szerint e hó 5-én a szövetséges csapatok összeütköztek 15.000 főből álló kínai csapattal, melyben a *kinaiakat súlyosan megverték és visszaszorították*. A véres csatában a szövetséges csapatoknak szintén nagy veszességük volt, s *az elesettek száma 322*, azonkívül számos sebesültjük van. A szövetséges csapatok ezután kénytelenek voltak Tiencin felé visszavonulni, mert a megvert kínaiak segítségére óriási kínai hadsereg közelgett. Legujabban újból nagy összeütközés várható.

IRODALOM.

Az egyházi zene kedvelőinek figyelmébe. Hoós János, a temesvári m. kir. állami tanítóképezde zenetanára, mint a »Mária Országa« című egyházzenei folyóirat szerkesztője és kiadója, érdekes és életre való újításokat léptetett életbe folyóiratának szerkesztése körül.

Ugyanis engedve a számtalan megkeresésnek, a németajku községekre való tekintetből, az énekek szövegei ezenül német nyelvre fordítva is megjelennek, külön lenyomatban, kényelmesen kezelhető kis füzet alakjában a folyóirathoz mellékelve.

A fordítást Mayer Ker. János Temesvárgyárvárosi hittanár, a kath. legényegylet igaz-

gatója végzi, a ki a mellett, hogy jeles fordító, alaposan képzett zenész is.

Továbbá minden füzetben megjelenik egy 4 szólamu férfikarra és egy vegyes karra írott egyházi ének. A vegyeskar egyuttal orgona kísérettül is használható. Ily módon, a míg a nagyobb részben kétszólamra írott énekek különösen a zárdai iskoláknak, addig a négyzólamu férfi- és vegyes karok az egyházi dalárdák, kath. legényegyletek és középtanodai énekkaroknak tesznek nagy szolgálatot, mert tudvalevő dolog, hogy a magyar egyházi zeneirodalom e téren még nagyon sok kívánni valót hagy hátra.

Végül minden füzet hozni fog egy latin szövegű éneket is, hogy ezáltal a folyóirat még egyházasabb jellegű öltözzön magára.

A legnagyobb elismeréssel szólhatunk a szerkesztő-kiadó által életbe léptetett ezen újításokról, mert amíg egyfelől, a legmagasabb egyházi hatóságok részéről is kitüntetett magyar egyházzenei folyóirat tartalmát megismertetni igyekszik németajku hazánkfiaival, addig másfelől módot nyújt az egyházi énekkarok, katolikus legényegyletek és középtanodai dalárdáknak, a jelesebb magyar egyházi írók hazafias szellemben írott szerzeményeinek előadására.

A folyóirat előfizetési ára, daczára az újításoknak régi a maradt, vagyis: egész évre (12 füzet) 12 korona, félévre (6 füzet) 6 korona, egyes szám ára: 1 korona 20 fillér.

Az előfizetések Hoós János szerkesztő- és kiadó címére, Temesvár-Belváros küldendők.

Igazságszolgáltatás.

Kuriai ítélet. Még két évvel ezelőtt történt, hogy Heizer István, K. Heizer Lőrincz és Fekete István Furtáról kocsin Zsákára igyekeztek, mikor utközben Juhász Károlylyal találkoztek. A kocsin ülők a haragosok láttára leugráltak a kocsiról és botokkal rá támadtak a védtelen Juhász Károlyra és úgy elverték, hogy az országuton eszméletlenül találták később az arra menő emberek. A sértett feljelentette a támadókat s a nagyváradi kir. törvényszék Heizer Istvánt 8 havi, két társát pedig 7—7 havi börtönre ítélte. A kir. tábla a 2. és 3. rendű vádlott büntetését 6—6 havi börtönre szállította le, mely ítéletet a kir. kuria megerősítette.

Az anya bűne. Szalacsi Zsófia még a mult évben elment Belényesi Lajosné szomszédnéjához és kérte, hogy míg a munkába megy, vegye gondjai alá 3 hónapos kisgyermekét. Eljött az est, elmúlt a második, harmadik, sőt tizedik nap is, de a szivtelen anya csak nem jött a csecsemőért. A nemes szomszédasszony ápolgatta a kis gyermeket, azonban az a kellő táplálék hiányában tizedik napon éhen halt. Az előjáróság feljelentette az esetet s a nagyváradi kir. törvényszék f. évi január hó 8-án tartott végtárgyaláson a kegyetlen anyát gondatlanságból okozott emberölés vétségéért egy évi és hat havi fogházra ítélte el, a mikor a vádlott felebbezett. A kir. tábla ítéletét megváltoztatta és a vádlottra *hat havi fogházat* mért. A kir. ügyész szigorításért felebbezett.

SZINHÁZ.

Napoleon öcsém betiltva. Rákosi Viktor és Guthi Soma dr. »Napoleon öcsém« című bohózatát, mely a Vigszínházban szép sikert aratott, »A hering« címmel a tél folyamán a berlini Residenz-színház is elő akarta adni. A bohózat előadását azonban, mint Berlinből írják, az ottani cenzura a darab erkölcs-telen tartalma miatt megtiltotta. Megemlítésre méltó, hogy ugyanabban a színházban az »Osztrigás Miczi« már több mint száz előadást ért meg.

MULATSAG.

A velencei Népkör táncestélye.

A Nagyvárad-Velence és váraljai Népkör ma este tartja szokásos nyári mulatságát a Karger-féle vendéglőben. Mint minden évben, úgy az idén is a rendezőség dr. Dési Géza köri elnökkel élén azon buzgólkodik, hogy a közönségnek kellemes szórakozást nyújtson e táncestel egybekötött mulatságon. Ételek és italokról a renomirt vendéglő tulajdonosa fog gondoskodni. Belepti-díj 1 korona. — Kezdeté 8 órákor.

REGÉNY-CSARNOK.

Balny város titka.

Regény.

Francziából fordította: K-6.

17.

E perczen Frémont ur lépett be, hogy Ledoux-ot üdvözölje és Luciet egész napra meghívja leányához, Mártához.

— Ej Lucie, miért van ma olyan jó kedved, szólt, amint a fiatal leány örömtől kipirult arcát meglátta.

— Mert atyám egyik barátja fiának megérkezését jelezte.

— Ki az? kérdezte Frémont.

— Dubreuil, felelte a közjegyző Dubreuil fia.

— A mi iskolatársunk?

— Emlékszel még rá?

— Hogy feledhetném el azt a jókedvű, örökké vig fiat. Nagyon örülök, hogy megismerhetem, ha ugyan hasonlít az apjához. Hogy megy a sorja?

— Jól, most ugyan leesett a lováról s épen azért nem jöhetett el személyesen, mint szándékában volt.

— De kár, szólt Frémont fellálva, tehát Lucie a mint mondtam, Márta már várja őnt.

— Egy fél óra múlva ott leszek.

— Akkor hát viszontlátásra. Isten veled Ledoux.

— Szervusz.

Frémont távozása után csendbe folytatták a villásreggelit. Lucie kíváncsi volt, hogy milyen lesz az érkező vendég, a ki távol a művelt emberek társaságát egy félreeső farmban nevelkedett. Valami félvad ember lesz, gondolta — de remélte, hogy nem sokáig fog itt maradni.

— Sokáig időzik itt? kérdezte atyjától.

— Kicsoda? szólt Ledoux, mintegy álmából felébredve.

— Dubreuil fia.

— Azt hiszem, hogy igen, azaz, hogy nem nem tudom. . . . tehát, hogy csak néhány napig. Majd meglátjuk.

Villásreggeli után Lucie átment Frémont Mártához. A beszélgetés fő tárgyát persze a vendég érkezése képezte, ki hivatva volt az ő kissé egyhangú életüket változatosabbá tenni.

Ledoux leánya távozása után ismét irodájába ment.

A közjegyző ezen időben az ötvenes éveiben járt, középtermetű volt, se nem magas, se nem alacsony, se nem kövér, se nem sovány; azon emberek közé tartozott, kik nem hívják fel mások figyelmét s az ember elmegy mellettük a nélkül, hogy észre venné őket.

Egy héttel később, midőn Lucie atyjával épen asztalhoz ülni készült, Jeanne asszony jelentette, hogy egy ur szeretne Ledoux urral beszélni. A mint Jeanne leírta, a közjegyző rögtön Dubreuil fiára ismert a jövevényben s mondta, hogy azonnal küldjék be.

Jakab belépett, kissé félénken, sőt talán félszegen, de valójában nagyon megindultan, a mint szemben találta magát azzal, kiről már annyit hallott beszélni.

Ledoux nagyon hasonlóknak találta őt atyjához, Lucienek pedig feltűnt hideg, tartózkodó tekintete.

A jegyző eléje ment s kezét megfogva mondá:

— Ön Dubreuil barátom fia; Isten hozta! Jakab viszonzta a köszönést, üdvözölte Luciet és mentegedezett, hogy oly korai órában jött és megzavarta villásreggelijüket.

— Remélem a csomagjait magával hozta, kedves Jakab? kérde Leodux szívélyes hangon.

— A »Merész Kakas« szállodában hagytam, aholszobát is béreltem néhány napi ittmaradásom idejére.

— Nem engedhetem, meg, hogy a vendéglőben szálljon meg, kedves barátom. Nálam kell laknia, azonnal küldök a podgyászáért.

— Nagyon köszönöm szíves ajánlatát, de nem fogadhatom el, a szállodában maradok, mert nem akarok senkinek kellemetlenséget okozni.

— Ha már visszautasítja ajánlatomat, nem bánom, legyen, a mint akarja, de legalább ebédelni mindig nálam fog.

— Nagyon szépen köszönöm a meghívást s ha nem leszek terhükre, szívesen elfogadom.

Mialatt Ledoux és Lucie folytatták a villásreggelit, melyben Jakab nem vett részt, az öreg Dubreuilről beszélgettek: fia elbeszélte, hogyan akart egy idomitatlan lóra felülni s hogyan vetette le őt az állat, miáltal annyira megsérült, hogy hosszabb ideig kénytelen lesz ágyban fektüdni.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

A pápa és Umberto temetése.

Róma, aug. 10. (Saját tud. távirata.) Mint nekünk telegrafálják, Rampolla bibornok értesítette a királyt, hogy Umberto tetemeit az egyházi szertartások szerint eltemették. Azonban a pápa az 1870-ben a Vatikán és Quirinál közt felmerült ellentétes viszonyból kifolyólag eddigi álláspontjánál szigorúan megmarad.

Személyi hírek.

Budapest, aug. 10. (Saját tud. távir.) Vaszary Kolos bibornok hercegprimás tegnap este Balaton-Füredről a fővárosba érkezett. A hercegprimás megérkezése után hosszabb ideig tárgyalt Császka György kalocsai érsekkel és ma reggel ismét elutazott és pedig székhelyére: Esztergomba, a honnan csak a jubileumi ünnepségek után tér vissza a fővárosba, hol Szent István napján a Mátyás-templomban pontifikál.

A miniszterelnök otthon.

Budapest, (Saját tudósítónk távirata.) Széll Kálmán miniszterelnök ma Budapesten át Rátótra utazott.

A fiumei dinamitrobbanás.

Budapest, aug. 10. (Saját tud. távir.) A fiumei villamos-vasut elleni merénylet ügyében megejtett szigorú nyomozás kiderítette, hogy a merényletet olasz anarkista munkások követték el. Az egyik tettest állítólag sikerült kézrekeríteni, a kit letartóztattak. A vizsgálat minden irányban szigorúan folyik.

Betiltott oláh mulatság.

Nagybánya, aug. 10. (Saját tud. távirata.) Nagybányán a környék egyetemi és akadémiai oláh ifjusága nemzetiségi bált akart rendezni, melyre tünnetőleg csupán oláh nyelvű meghívót bocsátott ki. A város hazafias tanácsa

felháborodva az ifjak tüntető nemzetellenes magaviseletén, a táncmulatságot betiltotta. A rendezőség erre táviratilag a belügyminiszterhez fordult, melyben a mulatság megtartására engedélyt kér. A hazafias közönség azonban hiszi, hogy a belügyminiszter a hazafiatlan ifjak kérését meg fogja tagadni.

Elfogott anarkista.

Budapest, aug. 10. (Saját tud. távir.) A budapesti rendőrség ma elfogott egy olasz származású anarkistát, a kinél forgópisztolyt és tört találtak. Azt hiszik, hogy az elfogott anarkista a monzai merényletnek büntársa. Szigorú fedezet alatt őrzik és a széleskörű vizsgálatot rögtön megindították.

Fölfedezett összeesküvés.

London, aug. 10. (Saját tud. távir.) A Daily News jelenti Pretóriából tegnapi kelettel: Összeesküvést fedeztek fel, a melynek az volt a célja, hogy a Pretóriában levő összes angol tisztet megöljék és Roberts tábornagyot elfogják. — Tíz összeesküvőt letartóztattak.

A pestis.

Konstantinápoly, aug. 10. (Saját tud. távir.) A szmirnai provenienciakra elrendelt tíz napos vesztézárt 48 órára szállították le, az egyiptomi partvidéki városokból érkező provenienciákra nézve pedig Alexandria és Port-Said kivételével megszüntették a vesztézárt.

A karlisták mozognak.

Madrid, aug. 10. (Saját tud. távir.) Placentiában több embert letartóztattak, mert fogynak náluk. A tartományokban mozognak a karlisták.

KÖZGAZDASÁG.

Ápoljuk jobban gyümölcsünket. Eltekintve az olyan abnormis időjárásról, a midőn az idej is volt, a midőn a májusi fagyok teték tönkre a gyümölcs termést, azon kezelés mellett, melyben a gyümölcsösök rendszeresen részesülnek zoktak termésük is egyenetlen és kétes; gyümölcsösök bőségeknél gyakoriabbak a gyümölcsözvény évek, s elég gyakori az eset, hogy a nagy gyümölcsösök a ház szükségletét sem képesek ellátni. E körülménynek oka, hogy gyümölcsösöinket absolute semmiféle ápolásban nem részesítjük, avagy legfeljebb összes gondunkat a hernyóknak leszedésére képezi, pedig ha a gyümölcsösök kertét időszakonként megtrágyáznók, sokkal állandóbb és biztosabb terméseket meglehetősen állandósítani lehet s a termés-átlagokat általában véve is fokozni. Mégis mily kevés helyt tapasztalható, hogy a gyümölcsösök legalább istállótrágyával láttassék el.

A gyümölcsfáknak is ép úgy, mint bármely más művelési növénynek lényegre, foszforsavra és mészre van szüksége s csak akkor diszlik minden tekintetben jól, ha a megnevezett tápláló anyagok a kívánt mennyiségben, a kívánt arányban találhatók fel a talajban. Ha a fa fejlődése nem kielégítő, akkor lényeg hiányzik a talajból, ha ellenben lombzata dus, gyümölcsöt hoz azonban keveset, akkor foszfor, kálium és mész nincs elegendő mennyiségben a talajban is bizonyos, hogy ha ezek az anyagok elegendő mennyiségben jelen volnának is, mennyiségük idővel megapad, elvonatik a talajból, ha trágyázás által visszapótlásról időközönként gondoskodva nincs.

Ha a fa fejlődése hiányos, úgy e bajon legegyszerűbb n trágyalével való megöntözés által segíthetünk; a fa gyökere körül 1 1/2 méteres tányért ásatunk s azt kora tavasszal jó erősen megöntöztetjük trágyalével. Ha ellenben

a gyümölcsstermés nem kielégítő, úgy helyesebben cselekszünk, ha egy foszfordus trágyát nevezetesen a szuperfoszfátot s e mellett még kaintot is alkalmazunk; e szerek alkalmazása amugy is igen csekély kiadást okoz s velünk épen azon tápláló anyagokat juttatjuk a talajba a melyre a fának gyümölcs produkálás céljából legnagyobb szüksége van. Uj ültetvényeknél 400—500 gramm szuperfoszfátot adjunk minden fára, jól összekevervén, azt azon földmennyiséggel, melylyel a gödör betöltve lesz. Ha pedig már meglevő gyümölcsöseket kell megtrágyáznunk, úgy vagy szórassunk el holdanként 3—4 m/m. szuperfoszfátot s szántassuk fel az egészet, vagy 5—6 kgot hintessünk el a fa töve körül s azután ásassuk fel a talajt. Kaintot alkalmazni inkább csak homok talajokon lesz szükséges.

Nagy fontossággal bír a kerti talajok termőképességének illetően módon való fenntartása, különösen olyan helyeken, hol gyümölcsöt nagybani eladásra termelnek.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

Budapest, aug. 10.

Osztrák hitel	663.50
Magyar hitel	683.—
Allamvasut	656.50
Rimamurányi	515.50
Magyar jelzálog	424.50
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

Budapest, aug. 10.

Buza októberre	7.81
Buza júniusra	8.16
Tengeri	6.21
Rozs okt.	7.04

Zab okt. — — — — — 5.29
Káposzta, repace, aug. — — — — —

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1900. aug. 10-én.

Magyar aranyjárdék 4%	96.—
Magyar koronajárdék	90.60
Magyar vasuti kölcson aranyban 4/10%	100.50
Magyar vasuti kölcson ezüstben 2 1/2%	99.60
Magyar keletvasuti államkötvény 1876-ból	97.50
Magyar földterhermentelési kötvény 4%	91.10
Italmérési jog megváltási kötvény	98.25
Horváth-szlavónföldterhermentési kötvény	92.50
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	158.50
Tiszaszabályozás s z e g e d i s o r s j e g y k ö l c s ö n	138.50
Osztrák járdék papirban	97.80
Osztrák járdék ezüstben	96.95

Osztrák járdék aranyban	96.25
Osztrák korona járdék	97.40
Osztrák államsorsjegyek	184.25
Osztrák magyar bankrészvény	17.10
Magyar hitelbankrészvény	685.—
Osztrák hitelintézet részvény	664.25
Párisi vista	96.55
20 frankos arany (Napoleond'or)	19.30
Németbirodalmi márka	118.45
London vista	242.80
20 márkás arany	28.67

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

FÜRDŐI MENETREND.

Érvényes 1900. május 1-től.

Nagyvárad—Püspök-fürdő—Félic-fürdő.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	
Nagyvárad ind.	—	730	950	—	†	—	435	—	858	—	†
Vásártér >	—	722	946	*1133	105	235	427	638	850	1118	
V.-Velenceze >	—	740	1000	1149	120	301	445	655	915	1135	
Rontó † >	—	754	1014	1203	133	314	459	708	929	1150	
Püspök-fürdő >	—	759	1019	1208	138	319	464	713	934	1155	
Félic-fürdő érk.	—	817	1037	1220	151	332	521	727	951	1209	

Félic-fürdő—Püspök-fürdő—Nagyvárad.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	
Félic-fürdő ind.	—	820	910	1042	*1221	152	335	524	731	849	953	1215
Püspök-fürdő >	—	838	—	1100	1232	203	347	541	748	—	939	—
Rontó >	—	842	916	1104	1236	207	351	545	748	856	1000	1220
V.-Velenceze >	702	856	930	1117	1249	220	406	600	801	910	1014	1236
Vásártér érk.	717	911	945	1131	104	232	421	615	816	925	1029	1251
Nagyvárad >	—	905	941	1127	—	†	—	608	—	919	1023	†

A *-gal jelölt csak vasár- és ünnepszap közlekedik.
Ezen vonat †) csak szükség szerint, mint különmenet fog közlekedni.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1900. évi május 1-től.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.							Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.							Püspök-Ladány—Debreczen—Érmihályfalva.									
	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	V. v.		V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.
Budapest ind.	6 50	8 30	1 55	5 45	9 15	—	Kolozsvár ind.	—	5 23	7 —	12 32	6 13	11 01	—	—	—	P.-Ladány ind.	4 06	1 24	5 35	10 53	2 29	6 08
Rákos >	7 02	8 51	2 08	6 06	9 28	—	Jegenye >	—	6 11	7 59	† 1 14	7 16	—	—	—	—	Debreczen >	5 14	2 33	6 26	11 44	3 36	7 41
Ujszász >	8 28	10 59	3 32	8 40	10 56	—	B.-Hunyad >	—	6 40	8 37	1 44	7 55	12 20	—	—	—	Érmihályfalva érk.	6 35	3 57	—	1 —	4 58	—
Szolnok >	9 07	11 31	3 56	9 27	11 19	—	Csucsá >	3 25	7 09	9 19	2 15	8 37	12 52	—	—	—	Érmihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.						
Szajol >	9 21	11 50	4 09	9 46	11 33	—	Rév >	5 26	7 47	10 08	3 01	9 32	1 34	—	—	—	Érmihályfalva ind. 6 36 11 17 3 14 5 27 9 14 — —						
P.-Ladány >	10 43	2 —	5 28	11 53	12 55	4 54	Élesd >	5 54	7 59	10 25	† 3 15	9 49	† 1 48	—	—	—	Debreczen > 7 51 12 36 4 16 7 10 10 27 9 01						
Báránd >	—	2 12	—	12 07	—	5 11	Mező-Telegd >	6 21	8 11	10 42	† 3 28	10 07	2 01	—	—	—	P.-Ladány érk. — — 1 45 5 03 8 40 11 28 9 48						
Sáp >	—	2 27	† 5 48	12 24	—	5 32	F.-Vásárhely >	6 49	—	11 01	—	10 27	—	—	—	—	Debreczen—Nagy-Léta—Vértés.						
B.-Ujfalu >	11 18	2 47	6 03	12 46	1 33	5 58	Várad-Velenceze >	7 02	8 32	11 10	—	10 37	2 25	—	—	—	Vértés—Debreczen—Nagy-Léta						
M.-Peterd >	—	3 —	—	1 —	—	6 15	Nagyvárad érk.	7 16	8 38	11 17	3 57	10 44	2 31	—	—	—	Debreczen i. 8 35 4 31 Nagy-Léta- 5 25 1 05						
M.-Keresztes >	—	3 12	—	1 14	—	6 31	Nagyvárad ind.	2 22	8 43	11 36	4 10	11 04	2 38	—	—	—	Sáránd > 9 28 5 16 Vértés ind. — —						
Bors >	—	3 25	—	1 28	—	6 50	Püspöki >	2 36	8 52	11 47	—	11 14	—	—	—	—	H.-Bagos > 9 41 5 26 M.-Pályi > 5 47 1 30						
Püspöki >	11 48	3 32	—	1 36	—	7 02	Bors >	2 47	—	11 54	—	11 22	—	—	—	—	H.-Pályi > 10 05 5 48 H.-Pályi > 6 03 1 48						
Nagyvárad érk.	11 56	3 42	6 39	1 48	2 11	7 10	Mező-Keresztes >	3 12	—	12 05	—	11 37	—	—	—	—	M.-Pályi > 10 20 5 59 H.-Bagos > 6 18 2 05						
Nagyvárad ind.	12 16	3 58	6 46	2 06	2 18	12 25	Mező-Peterd >	3 30	—	12 17	—	11 50	—	—	—	—	N.-Léta- 6 40 2 29						
V.-Velenceze >	—	4 05	—	2 30	2 25	12 32	B.-Ujfalu >	4 07	9 23	12 29	4 50	12 05	3 18	—	—	—	Sáránd > 10 43 6 18 Debreczen é. 7 18 3 13						
F.-Vásárhely >	—	4 16	—	2 41	—	12 43	Sáp >	4 39	† 9 38	12 47	—	12 25	—	—	—	—	Sáránd—Derecske, Derecske—Sáránd.						
M.-Telegd >	12 48	4 38	7 15	3 03	2 50	1 12	Báránd >	5 01	—	1 01	—	12 41	—	—	—	—	Sáránd ind. 9 38 5 26 Derecske ind. 6 00 1 49						
Élesd >	† 1 02	4 56	† 7 28	3 24	† 3 04	1 37	P.-Ladány >	5 17	10 06	1 34	5 40	1 19	4 03	—	—	—	Derecske érk. 9 57 5 45 Sáránd érk. 6 20 2 09						
Rév >	1 26	5 20	7 50	3 45	3 26	2 10	Szolnok >	—	11 21	3 08	6 53	3 04	5 19	—	—	—							
Csucsá >	2 16	6 31	8 37	4 53	4 16	3 49	Ujszász >	—	11 44	3 35	7 32	3 37	5 39	—	—	—							
B.-Hunyad >	2 49	7 16	9 08	5 32	4 52	4 48	Jegenye >	—	12 03	3 58	7 50	4 05	5 58	—	—	—							
Jegenye >	3 15	7 49	† 9 33	† 6 01	—	5 34	Rákos >	—	—	1 37	6 03	9 28	6 52	7 38	—	—							
Kolozsvár érk.	3 50	8 33	10 08	6 59	5 55	7 40	Budapest érk.	—	—	1 50	6 26	9 40	7 10	7 50	—	—							

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.